

בעזה"ש"ת

# דברי תורה

מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו

בסעודת רעוא דרעוין

פרשת ויחי

שנת תש"ע לפ"ק

יוצא לאור ע"י

מכון מעדני מלך וויען

גליון תק"צ

להשיג אצל  
מכון מעדני מלך וויען

185 Wilson St.  
Brooklyn N.Y. 11211  
718.388.1751.#117

# דברי תורה

בסעודה שלישית פרשת ויחי תשי"ע לפ"ק

המוש"ל מוה"ר יש"ר מקנדיא צספרו  
 כה ה', כי מי ששמו יוסף מסוגל  
 שיתקנאו, וכן יוס"ף גמטריא קנא"ה  
 ע"כ.

**ואו"י יש לומר**, כי זהו שרחה  
 היתה עקרה, וכתיב זה, ותרא  
 רחל כי לא ילדה ליעקב, ותקנא רחל  
 באחותה, ותאמר אל יעקב הזה לי  
 בנים (ל-א), ושבו נאמר, ויזכור אלקים  
 את רחל, וישמע אליה אלקים, ויפתח  
 את רחמה, ותהר ותלד בן (ל-כה), אם  
 כן נולד יוסף על ידי הקנאה שקנא  
 רחל באחותה, על כן קראה שמו  
 יוס"ף בגמטריא קנא"ה, שעל ידי  
 הקנאה באחותה נולד יוסף.

**ודהגה** צמדת קנאה ישנם שני סוגים,  
 חדא לגריעותא וחדא לטיבותא,  
 יש קנאה גרועה, אשר עליה אמרו,  
 הקנאה והתאוה והכבוד מוציאין את  
 האדם מן העולם (אבות ד-כא), שהוא  
 מקנא כל אדם שיש לו יותר ממנו,

**ויאמר** אליהם יוסף אל תיראו וגו',  
 ואחס חשבתם עלי רעה,  
 אלקים חשבה לטובה, למען עשה כיום  
 הזה, להחיות עם רב (נ-יט). ויש  
 להצין הלשון למען עשה 'כיום הזה'.

**ונקדים** מתחלה מה שכתב צחתם  
 סופר (פ' ויגש רמד:) וז"ל,  
 והנה יוסף כלול בשם יעקב, דגמטריא  
 של יוסף עולה קנ"ו, גמטריא של  
 קנא"ה. ואם תזכר קנ"ו עם כ"ו של  
 שם הוי"ה ז"ה עולה קפ"ב, גמטריא  
 יעק"ב ע"כ. — וצורת משה (פ' ויגש  
 קנה.) כתב, צכצכי אריו"ל יוס"ף  
 גימטריא קנא"ה, ויקנאו צו אחיו  
 (לז-יא), והוא שם אה"ה צמילוי ההי"ן,  
 אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה גימטריא קנ"א  
 ע"כ. וצחתם סופר (פ' נצבים קכ.)  
 קנ"א הוא מדת יוסף גמטריא קנאה,  
 וראשי תיבות תהיין לראש יוסף  
 ולק'דקד נזיר א"חיו (צראשית מט-כו),  
 ר"ת קנ"א ע"כ. וצמדבר קדמות  
 (מערכת י' אות כ"ח), כתב הרב

עבר וצטל מן העולם, אצל צעלי קנאה מתים כמה פעמים בכל יום, וצכל עת שיפגע צדצר שאינו לפי רוחו והנאתו, וידמה שמכזדים אנשים אחרים יותר ממנו, או שחזירו מושלם צמעלות ומדות טפי ממנו, ינטער ויקנא צו עד דכדוכה של נפש, עד שיתפך רוחו צקרצו ולא ינלא מלוט לנפשו.

**ובספר** אלופי יהודה (פ' צראשית) כתצ לפרש הכחצו, ומעך הדעת טוצ רוע לא תאכל ממנו כי ציום אכלך ממנו מות תמות (צראשית צ-יז), על פי מה שאמרו חז"ל (אבות ד-כו) הקנאה והתאווה והכבוד מויליין את האדם מן העולם, וכתצ צמדדש שמואל כי קן הוא צצצע צני אדם שעל ידי קנאה ותאווה לצצס נמס צקרצס, והיא סיצה להולדת חלאים ורקצ עצמות קנאה. וכתצ שהרצה אנשים קאים צחיים על ידי שמתקנאים צאחרים ולא יוכלו להשיג תאוותם, ומדות אלו הם מר ממות, שהרי צכל יום ויום יזדמן לאדם שאינו יכול למלא חפצו, ומר וצר לו, קשה כשאל קנאה. ומי לנו גדול ממשה רצינו ע"ה, שצעק ואמר מאה מיתות ולא קנאה אחת. וזהו שהזהירו ה' לצלתי אכול מעך הדעת שגורס לדעת טוצ רע, היינו החמדה התמידית אל מה

הן צעושר והן צכבוד וכו', אשר אדם כזה חייז אינס חיים, שמנטער וכאצ על כל מה שרואה טוצ אצל אחרים והם חסרים ממנו, ועל זה אמר הכחצו (משלי יד-ג) ורקצ עצמות קנאה, שמחולי הקנאה עצמותיו מרקיצין, ומויליאו מן העולם.

**והגה** מצואר צמדדש רצה (סו"פ וילך) שאמר משה לפני הקצ"ה, יטול יהושע ארכי [ממשלה] שלי ואהא חי וכו'. אמר הקצ"ה עשה לו כדרך שהוא עושה לך, מיד השכים משה והלך לציתו של יהושע, נחיירא יהושע ואמר משה רצי צוא אצלי. יאזו להלך, הלך משה לשמאלו של יהושע, נכנסו לאהל מועד, ירד עמוד הענן והפסיק צינייהם, משנסתלק עמוד הענן הלך משה אצל יהושע ואמר מה אמר לך הדיצור, אמר לו יהושע כשהיה הדיצור נגלה עליך יודע הייתי מה מדצר עמך. אותה שעה צעק משה ואמר מאה מיתות ולא קנאה אחת. ושלמה מפרשה (שיר ה-ו) כי עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה וגו', וקיבל עליו למות עכ"ד המדדש. — נמצינו למידיים, כי צער הקנאה הוא כמיתה ממש ר"ל, ויותר נוח לאדם המיתה משיצצול חרפת וכאצ הקנאה. ולא עוד, אלא טעם המיתה אין האדם טועם רק פעם אחת, וטוצ

וצניו, ועם מי הייתם עושין נדקה. אמר לו עם הבהמה וחיה ועוף, לא היינו ישנים אלא נותנין היינו לפני זה ולפני זה. אותה שעה אמר אברהם, ומה אלו אלולי שעשו נדקה עם בהמה וחיה ועוף לא היו יוצאין, וכיון שעשו נדקה יצאו, אני אם אעשה צני אדם שהם בצלמו של הקב"ה על אחת כמה וכמה, אותה שעה ויטע אשל בצאר שבע (כא-ג), אכילה שחיה לוייה ע"כ.

**וידוגמות** זאת היתה קנאת רחל, לא קנאה את לאה שיש לה בנים והיא אין לה, אלא קנאה במעשיה הטובים, אמרה, אלולי שנדקה ממני, לא זכתה לבנים (ב"ר עא-ו). והיינו שהקנאה לא היתה על הבנים שיש לאחותה וחסרים לה, אלא על הסיבה שהביאה זאת, למה אין היא נדקת כאחותה שתזכה גם כן לבנים. ומה שאין לה בנים כאחותה, היא רק לסימן עבודה שאינה יוצאת ידי חובתה כלפי קונה. ומאז הוסיפה במעשים טובים כדי שתגיע גם היא למדרגת אחותה. וקנאה זו טובה ומשובחת, להתקנא בעובדי ה' להיות כמותם. ולכן כאשר זכתה להפקד בנים, אשר זו אומרת שגם היא נתעלית בצדקתה, אמרה אסף אלקים את חרפתי (ל-נג), היינו המעשים שהייתי צריך להצדיע

שאינו שלו ואינו נחוץ לו, וזה תגרום לו קנאה ותאוה. וציום אכלך ממנו מות תמות, הכפל מורה על ההתמדה וההפלגה, שעל ידי אכילה זו יקרה לך שציום אחד מות תמות אפילו מאה פעמים, ובעצמך תבקש מאה מיתות, כי יהיה קשה לך לערוך מקנאה ותאוה לדברים שבלתי אפשרי להשיגם ע"כ.

**אמונם יש** קנאה טובה ומשובחת, לקנא בעובדי ה', להיות תלמיד חכם כחצירו, ויוכל להתפלל בהתלהבות כחצירו, ולהיות עובד ה', ולהתנהג במדות טובות וכו', אשר על זה נאמר (משלי כג-ו) אל יקנא לבך בחטאים כי אם ציראת ה' כל היום. וקנאה זו מביאה את האדם לידי התעלות, וכמו שאמרו (בבא בתרא כא). קנאת סופרים תרבה חכמה. ואמרו בילקוט (תהלים תשנח), קנא בנר שאינו נדעך לעולם ואינו פוסק, ואי זה זה, כי נר מנורה ותורה אור, אמר הקב"ה קנא, שאלמלא הקנאה אין העולם עומד, אין אדם נוטע כרם, אין אדם נושא אשה, ואין אדם צונה בית. אלמלא שקנא אברהם לא היה קונה שמים וארץ, אימתי קנא, כשאמר למלכי נדק כינוד יאחתם מן התבה, אמר לו בצדקה שעשינו שם. אמר לו ומה נדקה עשיתם בתבה, וכי עניינים היו שם, והלא לא היו שם אלא נח

עמהם, והיו לי לחרפה, זכיתי לתקנם, עד שנתעליתי גם כן לזכות לבנים.

**ואולי** צהיות שנולד יוסף על ידי מדת הקנאה, עשתה זאת רושם עליו להיות נחקק גם זו ממדה זו, ונולד יוסף צמדת הקנאה. ומצינו ברבי מאיר דהוה דייק בשמא (יומא פג:), ולמד משמו של אדם מהותו, אם כן יוסף שנולד על ידי קנאה, ונקרא בשם יוסף שעולה מספר קנאה, היה זו בטבעו ממדה זו. אלא יוסף בגודל דקדקו הפך מדותיו, כי האדם לא נברא אלא לשבר טבעו ומדותיו (נעטיל קטן אות טז), ועקר זאת מלבו עד קצה האחרון, ובטוהר מדותיו נתעלה להיות נקי מהקנאה והשנאה שמוציאה את האדם מן העולם.

**והנה** יוסף יש זו שני פירושים, על דרך שאמרו חז"ל (בבא בתרא קבא). מכאן ואילך [מט"ו באב ואילך], דמוסיף [מן הלילה על היום לשנות] יוסף [ימים], ודלא מוסיף יוסף [ימות בחצי ימיו כמו (אסתר ט-כה) וזכרם לא יוסף מורעם לשון כליה. רש"ש]. ואם כן יוסף פירושו לשון הוספה, וכולל גם לשון כליה, כי כן הוא מדת הקנאה שעולה כמספר יוסף, מי שמתמשש זו לקנאה איש מרעהו, שמתמוגג מנער בראותו הנלחמת

אחרים, הרי הקנאה מוציאו מהעולם ויסיף. ולעומת זה המשתמש זו לעבודת ה' לקנא ביראת ה' כל הימים, זה יוסף ויתעלה צמדריגותיו.

**וקראה** רחל אותו בשם יוסף, שיזכור תמיד שהוא נולד צמדת הקנאה, ויתזכר כי קנאה זו הוא או יוסף או יסיף, כפי מה שיעבוד על מדותיו לתקן אותה להשתמש בה רק לטובה. [ועיין בתורת משה (פ' וישב קסג.) טרוף טורף יוסף (לו-לג), פי' נטרפו ונתערבו ונתבלבלו אותיות יוסף, שהכוונה יוסף בן אחר, ונעשה ממנו יוסף ואסיפה ומיתה ע"ש].

**והנה** המאמין האמיתי שכל הנלחמת האדם בעולם הזה, וכמו כן להיפוך, הכל בא מה' אשר הכין מנעדי גבר, ומאחר לא תלא הרעות, וה' יודע כל נשמות בני אדם, לאיזה תפקיד הם נשלחים לעולם הזה, והוא ממציא לכל אחד מה שמיוחד לו לטובתו, זה אינו מקנא שאר בני אדם, כי לכל אחד ממציא ה' מה שנוגע לו לתיקונו. וחצירו כל מה שיש לו הוא צריך עבור תיקוני נפשו, ולעומת זה הוא שונה מחצירו, ולתיקון נפשו אין הוא צריך לזה. ולכן הוא מקבל הכל באהבה, ומצרך בכל יום בלב שלם,

צצית אדוניו המצרי (לט-ג), שגם צצית אדוניו המצרי, בצער בצציה עבד במצרים, לא קינא את אחיו היושבים בצלולה צצית מציהם יעקב, אלא הכיר כי צציות שה' המציא לו זאת, מסתמא גנוז ציה טובה רבה, כאשר צצמת נתגלה בצופו, ויהי הו"ה עם יוסף, ולכן ויהי איש מצליח גם צציותו יושב צצית אדוניו. — וזהו שאמר יוסף לאחיו, וישימני לאב לפרעה וגו' (מה-ג), כי זכה במצרים להיות לא"ב, שהיה הו"ה עם יוס"ף שעולה כמספר אציו יעק"ב.

**וגרסא** דזהו שאמר יעקב, כתומת צני הוא, חיה רעה אכלתהו, טרוף טורף יוסף (לו-ג), כי מי שהוא דבוק תמיד צציה"ה לא ניזוק, וכמו שנאמר, יושב צצית עליון צלל שד-י יתלונן, אומר לה' מחסי ומגדתי וגו', על שחל ופתן תדרוך תרמוס כפיר ותנין, כי צי חשק וגו' (תהלים לא-א), וכיון שהו"ה הוא עם יוס"ף איך ניזוק יוסף, שחיה רעה אכלתהו, אלא על כרחך שטרופ טורף יוסף, מה שיוסף היה דבוק עם הו"ה, זה נטרף ונפסק, ונשאר יוסף לעצמו, ולכן היה ציד החיה רעה למשול עליו.

**והגה** יוסף זכה לקדש עצמו במצרים ציתר שאת ויתר עז, עד

שעשה לי כל צרכי, מה שנוגע לי לנפשי יש לי כל צרכי. ולמדריגה זו הגיע יוסף הצדיק, ויהי הו"ה עם יוסף (לט-ג), שהיה תמיד עם השם הו"ה, ה' אתו בכל מה שיש לו, והכל הוא ממדת החסד, השם הו"ה, ולא קינא לשאר בני אדם.

**ובזה** הגיע למדריגת יעקב אצינו, שלא היה צו עוד שום נגיעה לחומרות הרגשות בני אדם, ויקרא לו א-ל אלקי ישראל (לג-ב), שהקצ"ה קראו א-ל (מגילה יח.), שאין הוא בגדר איש, אלא כמלאך אלקים. ולכן יוס"ף עם הו"ה עולה מספר יעק"ב, שעל ידי שיוסף היה תמיד דבוק עם הו"ה, שהכל הוא חסד ה', הגיע למדתו של יעק"ב. — ואמר הכתוב, ויקנאו צו אחיו (לו-א), שהחזיקו את יוסף לבעל קנאה, שהרי נולד על ידי קנאה, ושמו מורה על קנאה, ולכן הוא מציא דצתס רעה אל מציהם מקנאתו אליהם. אבל צצמת שמו אין מספרו קנאה, כי הוא דבוק עם הו"ה, ומספר שמו יעק"ב, שעל ידי דציקותו צה' סילק כל עניני קנאה מנפשו. וזהו שסיים 'ואציו' שמר את הדבר, מה ששמו כשם אציו, זה שמר את הדבר שלא יהא צו קנאה.

**ולכן** אמר עליו הכתוב, ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח ויהי

אותם, שהציאם גם לחיי העולם הבא, ושפיר הם נקראו על שמו בני יעקב ויוסף סלה.

**וְיָבֵן** צירידת יעקב למזרים נתגלה אליו ה' ואמר לו, יעקב יעקב וגו', אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם, אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אענך גם עלה, ויוסף ישית ידו על עיניך (מו-ב), והיינו שיעקב נתירא מיירידתו למזרים, איך יחזיקו בניו מעמד בערות הארץ, שלא יתערבו בגויים ויכשלו בהם. אמר לו ה', יעקב יעקב, זכותך יעקב, זכות יוסף שהוא עם ה' שעולה יעקב, המה יעמדו שם לישראל, ואל תירא מרדה מצרים, כי אנכי גם שם אענך גם עלה, ויוסף ישית ידו על עיניך, על הע' נפש שלך, שלא יבואו לידי חטא.

**וְהִבְנֶה** יעקב יעקב עולה ביחד מספר שס"ד, מכוון נגד מה שדרשו חז"ל (יומא כ.) השט"ן בגמטריא שס"ד, בהני אית ליה רשותא לאסטוני, ציומא דכפורי לית ליה רשותא לאסטוני ע"כ. ואיתא במהר"י ווייל (סימן קצ"ב) דהי"צ הרע שולט רק שס"ד ימים בשנה ולא ציום הכפורים, ולכן ניתן יום זה לכפרה לישראל, דכיון דאינן יצ"ר הרע שולט בו, בקל

שנתעלה להיות מרכזה לקדושת יסוד, שצמקום המזוהם ביותר שבעולם זכה לעמוד בקדושתו, ולא כרע צרך תחת הנסיונות שעמדו לו. וזוה כבש דרך לכל ישראל הצאים מצרימה שיוכלו להשאר גם שם בקדושתם, וכמו שהעיד עליהם הכתוב (תהלים קכ"ד) שבטי י-ה עדות לישראל, שהטיל הקב"ה עליהם שמו, ה"א מלד זה וי"ד מלד זה, לומר מעיד אני עליהם שהם בני אבותיהם (רש"י במדבר כו-ה). וכל זה מקדושת יוסף, וכדאיתא במדרש (ויק"ר ל"ה) יוסף ירד למזרים וגדר עצמו מן הערוה, ונגדרו ישראל בזכותו וכו', ולא נמלא צנייהן אחד מהן פרוץ בערוה וכו', ואחת היתה ופרסמה הכתוב וכו' ע"ש.

**וּבְגִמְרָא** (סנהדרין יט.) אמרו, מאי דכתיב (תהלים עז-טו) גאלת בזרוע עמך, בני יעקב ויוסף סלה, וכי יוסף ילד, והלא יעקב ילד, אלא יעקב ילד ויוסף כלכל, לפיכך נקראו על שמו, ללמדך שכל המגדל יתום בתוך ביתו מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו ע"כ. ולפי מה שנתבאר שכל קדושתן של ישראל במזרים היה מלד קדושת יוסף שכבש להם הדרך, והרי רשעים צחייהם קרויין מתים (ברכות יח.), ואם כן יוסף בצדקתו החיה אותם שלא יתערבו בגויים, וזה עדיף ממה שכלכל



שצטם שהלכה עם יעקב, על דרך  
 אנכי ארד עמך מזרימה (מז-ד), וכתב  
 ברצונו צחיי (שם) מה שהזכיר הכתוב  
 מזרימה בתוספת ה"א, וגם כן אנכי  
 אלעך גם על"ה אות ה', רמז לשכינה,  
 והיא ה"א האחרונה שצטם, שירדה  
 עם יעקב למצרים וכו' ע"ש. ואם כן  
 יש עם יעקב עוד אות ה', ועולה  
 מספרו קפ"ז. ולכן עדות 'ציהוסף'  
 שמו בצאתו על ארץ מצרים (תהלים  
 פא-ו), גם ליוסף ניוסוף אות ה',  
 ומספר יעקב יעקב שזה.

**וַיִּזְרְאוּ** עוד צמה שהו"ה עם יוס"ף  
 עולה מספר יעקב, דאיתא  
 בגמרא (סוטה לו:) ויהי כהיום הזה  
 ויצא הציתה לעשות מלאכתו, ואין איש  
 מאנשי הצית שם צצית (לט-יא) רב  
 ושמואל, חד אמר לעשות זרכיו נכנס,  
 באותה שעה באתה דיוקנו של אביו  
 ונראית לו בחלון, אמר ליה, יוסף,  
 עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד  
 ואתה צינייהם, רצונך שימחה שמך  
 מצנייהם ותקרא רועה זונות וכו', מיד  
 ותשז צאיתן קשתו וכו' ע"כ. והיינו  
 כי יוסף הולך למסירת נפש לשמור  
 על יהדותו במצרים, ועמד בנסיון  
 ונשאר בצדקו, ולכל זה זכה בשביל  
 שראה לנגד עיניו תמיד נורת אביו  
 יעקב, וזה נתן לו חיזוק שלא ימעדו  
 רגליו. ולכן יוס"ף עם הו"ה, עולה

יוכל האדם לעשות תשובה ציום זה  
 ע"כ. (ועיין בגלויי הש"ס שם). ועל  
 שס"ד ימים אלו שהיצר הרע מתגבר  
 על האדם, עומד להם תמיד זכותו של  
 יעקב יעקב, העולה שס"ד, היינו יעקב  
 עם יוסף, שכצטו את הדרך  
 לדורותיהם אחריהם עד עולם, שיוכלו  
 להתגבר על יצרים גם במקום היותר  
 נמוך.

**וַאֲמַרו** חז"ל (יומא לה:) יוסף הצדיק  
 מחייב את הרשעים, רשע  
 אומרים לו מפני מה לא עסקת  
 בתורה, אם אומר נאה היה וטרוד  
 ציצרו, היה אומרים לו, כלום נאה  
 היית מיוסף הצדיק וכו' ע"ש. והיינו  
 שאומרים לו, הלא יוסף כבר כבש  
 הדרך להצאים אחריו שיוכלו להתגבר  
 עליהם, והמניעות והנסיונות הללו לא  
 יפריעו להם לעבודת ה'. ואולם אם  
 נאה היית מיוסף, הרי לא עבר יוסף  
 על נסיון זה, ולא כבש צזה עדיין  
 הדרך, ולכן שואלים אותו כלום נאה  
 היית מיוסף הצדיק, וצזה יוסף מחייב  
 את הרשעים.

**וּבְדַרְשׁוֹת** חתם סופר (לו' טבט זד:)  
 כתב, ויאמר ישראל רב  
 עוד יוסף בני חי אלכה ואראנו  
 (מה-כח), אמר אלכ"ה, 'אלך' הוא ליה  
 למימר, אלא אלך ה', היא ה' האחרונה

הרי הוא מקלקל שרשרת ארוכה ומשובה זו.

וגם יש להאדם להתזונן, הלא הוא מעמיד דורות, זנים וזני זנים, והם יסתכלו תמיד על אצותיהם ועל דרכם, ואם הוא לא ילך בדרכן טובים, מה יוכל עוד לנפות שיהיה מזניו אחריו, הלא כל הדורות פוחתים והולכים, ואם הוא לא יתאמץ בעבודת ה', על מה יסתכלו זניו ונכדיו לאחוריהם. והו דע מאין באת, תסתכל על אצותיך ויחוסיך, מאיזה קדושים וטהורים אתה מתייחס. ולאן אתה הולך, להתזונן על העמיד השרשרת שיש להמשך עוד ממנו. ושזב קאמר דגם מזלי התחשבות צדורות הקודמים והבאים, יש לו למנוע מעצירה מלד עצמו, לפני מי אתה עמיד ליתן דין ומשכון ודפח"ת.

ובבזו כן יוסף הדדיק, אשר נשלק לארץ מזהם צעירות וחוסר כל, יהודי יחידי בכל המדינה, מה נתן לו כח ואומץ לעמוד חי בצדקו לפני ה'. אך יוסף התחזק עצמו בזוכרו דמות דיוקנו של אביו, אני זנו של יעקב, מזרע האבות הקדושים, איך אנתק את השלשלת הזהב לחטוא נגד ה'. ושזב התזונן הלא אני צריך לגדל

מספר יעקב, והיינו כי מה שנשאר יוסף לבוק עם הוי"ה, היה זה בזכותו של יעקב, שנורתו לא מש מנגד עיניו. והו שאמר הכתוב, ויהי הוי"ה עם יוסף, היינו מספר יעקב, נורתו ודמות דיוקנו של יעקב היה עמו, לכן ויהי איש מלליח גם צהיתו צצית אדוניו המלרי.

והנה הנגינה בהכתוב, ויצא הציתה לעשות מלאכתו, ואין איש וגו' (לט-יא), הוא קדמא ואזלא. ונראה דהנה כבר ביארנו במקום אחר (עיין שמן ראש ח"י פ' ויחי שסו.) מה שנמסר הנגינה בהכתוב, ותאמר שכזה עמו 'וימאן' (לט-י), הוא שלשלת. דהנה חכמינו ז"ל אמרו במשנה (אבות ג-א) הסתכל בשלשה דברים ואין אתה צא לידי עצירה, דע מאין באת, ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עמיד ליתן דין ומשכון. ופירש זו המהר"ם שיק שיש בזה עוד רמז מוסר, כי קיצה גדולה שימנע האדם עצמו מן העצירה, הוא להסתכל תמיד על דרכי אצותיו שעבדו את ה' באמת וצתמים, ומסרו נפשם על זה לחנך את צניהם על דרך הזה, וממשיכים שרשרת הזהב הזאת מימות אברהם אבינו, למען אשר ילוח את זניו ואת ציתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות נדקה ומשפט. ואם לא ילך גם הוא על דרך הזה,

בטומאת הארץ, וזה נתן לו אומן לומר וימאן.

וזדו שאמר הכתוב על יוסף, ויצא הציתה לעשות מלאכתו, ואין איש, התאזר כמלאך אלקים להיות גבור הכוש את יצרו, ולא היה אז בגדר איש, שהנסיון היה כל כך גדול, אש בנעורת, שקשה לקרוץ מחומר לעמוד זה, אבל הוא הגיע למדרגת ואין איש, אלא כמו יעקב שקראו הקב"ה א-ל. ואיך הגיע למדרגה זו, על זה בא הנגינה קדמא ואזלא, התבונן על מאין באת, קדמא, השלשלת של אברהם יצחק ויעקב, שלא יבא הוא כעת ויפסיקנו. והתבונן גם על ולאן אתה הולך, אזלא, מה יהיו עם דורותיו אחריו, הלא כאשר הוא יחטא, הוא יאבד גם דורותיו אחריו, וזה התאזר לכבוש את יצרו, ועמד בנסיון.

וגראדה דזהו שאמר הכתוב צפרשתנו, ויצרכם ציום ההוא לאמור, כך יצרך ישראל לאמור, ישימך אלקים כאפרים וכמנשה (מח-ב). ולכאורה יש להבין מה שאמר 'כך' יצרך ישראל, הלא צבנו יתברכו ישראל, שיאמרו ישימך אלקים כאפרים וכמנשה. אמנם יש צוה רמו מוסר, כי זודאי קל לאדם לצרך את צנו שיהיה זדיק

גם דורות, וצנים שלי יהיו מגדלים בין הגרועים שבאומות, לא יראו לנגד עיניהם שום דבר טוב, אם אני לא אהיה גדור היטב בקדושה וטהרה, שתהא השראת השכינה עכ"פ צביתי, מה יהיו עם צני הלא אגדל דור כגרועים שבאומות. ואם אין אני חס על עצמי למה אאבד דורותי. כל פירצה ופגם קטן אללי, הוא מקום לפירצה גדולה אללם. הם לא יהיו זריכים יותר זדיק ממני המהנך אותם, והם לא ראו כבר ציתו של יעקב, אור של קדושה וטהרה, ואין לנגד עיניהם רק מעשים שלי. אם אני אשתדל לשמור עצמי בקדושה במסירת נפש, אולי ואולי אוכל לגדל כאן צנים שלא יהיו לצושה לצית יעקב.

ולבן צשעת הנסיון כתיב וימאן (לט-ח), ונמסר טעם הנגינה 'שלשלת'. לרמו שהתבונן על השלשלת הזהב, שהוא טבעת מקושר בטבעות מלפניה ואחריה, הוא הסתכל על האצות הקדושים, שחייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אצותי (מדא"ר פרק כה), אני חייב להמשיך השרשרת הזה ולא אקלקל אותה באמצע. אני זריך עוד להעמיד דורות, להיות עוד שלשלת גדולה עד ציאת המשיח, ואם אני לא אעמוד כעת בנסיון מה יהא עם השלשלת הזה פה

שלך, ולהחליף עולם עומד עבור עולם עובר, והוי מחשב שכר עבירה כנגד הפסקה.

**והכתוב** אומר, כי חזק זריחי שערך, זרך זניך בקרבך (תהלים קמז-ג), אם רוצים לזכות לזנים מזוכים, מגודלים זנעוריהם, אז מתחלה יש לחזק הזריחים של שערך זיתך, שלא להכניס שם טומאה וערוה, כי זית כזה לא יוכלו לגדל זאן קדשים זטהרה, ושז מאחרך. ורק כאשר תחזק זריחי שערך, אז תוכל לזכות 'זרך זניך בקרבך', שיתזרכו זניך כשתילי זיתים סביב לשלחך.

**ואמרו** חז"ל (עבודה זרה יז.) על אלעזר זן דרדיא, שלא הניח זונה אחת זעולם זכו, וכאשר חזר בתשובה אמר, הרים וגזעות זקשו עלי רחמים זכו, אמר זין הדבר תלוי זלא זי, הניח ראשו זין זרכיו, וגעה זכיה עד שיזתה נשמתו. יזתה זת קול זאמרה, זבי זלעזר זן דרדיא מזומן לחיי העולם הז ע"כ. והענין הז, כי הזר הרע ממזיא תירוצים שונים לכל חוטא, למה זי אפשר לו לזור מדרכיו המזכעים שהוא רגיל זהם. זבל הרונה לשז זאמת, זריך לזוא לידי ההכרה שאין הדבר תלוי זלא זי, זין לך דבר העומד זפני

כאפרים וכמנשה, זבל אם הזז זעמנו לא יתנהג גם כן על דרך זזה, אז לא יוכל לזכות זזניו יגיעו למזריגה זז, כי זילן רקוז מזזיא פירות מזוקזין. זאם רוצים להעמיד דורות כאפרים וכמנשה, אז זזה מתחיל זהאז שהוא גם כן יהיה כיוסף. ולכן אמר לו יעקב 'זך' זרך זשראל, מתחלה זריכין להזכרך זך, שזכו הזכות להיות זכ כמו יוסף, זאו יכולים להמשיך ולזכך, ישמך זלקים כאפרים וכמנשה. — והז על דרך שמשפרים על הרה"ק זבי מזיר מפרעמישלאן זי"ע, זזא לפניו פעם זשה, זזיקשה ממנו שיזכך זותה שיהא לה זנים כמו הרזי. והשיז לה, וכי זת גם זמא כמו זמי. זדע זלא זכל גן מזמיה מייערין זאלו זדפח"ת.

זזה מזקר השכל על ימינו זלה, שמשזדלים להעמיד דורות זשרים, זבל זעוה"ר הזית מלא טומאה מזלים שונים, והזיסים מלאים זועזות זכו, ומזמים זאלו לא יוכל לזמזח דורות כאפרים וכמנשה. ויש לכל אחד להתזון מזין זאת, על הזכות הקדושים שהיו לנו שמשרו נפשם על קדושת זשראל, ולזן זתה הזלך, מה יהיה עם זניך זדורותיך זאחרך. וכי זדאי עבור נזחיות, זתזוה של הנאה קלה, לזכד זת כל העמיד

השנה ויום הכפורים. אמר להם אפשר מלך יושב על כסא דין, וספרי חיים וספרי מתים פתוחין לפניו, וישראל אומרים שירה לפני ע"כ. ויש להבין דבשלמא ספרי חיים פתוחין שפיר מוצן, כי כל צאי עולם עוצרין אז לפניו כצני מרון, אבל המתים שכבר נידונו במיתתן, למה פתוחין גם ספריהם בראש השנה.

**אך** הענין הוא, כי האב שמשפיע על בניו ללכת בדרכי התורה, או הרב לתלמידיו, יש לו זכות תמידי במה שהמה עובדים את ה' ועושים מצות ומעשים טובים בעלמם, וצמה שהם משפיעים גם אחריהם לבניהם או לתלמידיהם, כי הרי הוא גרם לזה, שהדריכם על דרכי היראה. והנה צעת מיתת האדם הוא נידון לטובה על המעשים שעשה הוא ובניו ותלמידיו עד אז, וכפי זה נותנים לו מקומו בגן עדן. אבל הרי מתוסף בכל שנה ושנה מצות ואלפים זכותים שנעשו לאחר מותו, ולכן הם נידונים שוב בכל ראש השנה, שיתעלו עוד יותר, ועל דרך ברא מזכה אבא (סנהדרין קד.).

**ולעומת** זה כאשר האב הדריך את בניו בדרכי לא נכונה, הרי עונות אנשי ציתו ניתוספים על חשבונם עד דורות רבות אחריו, והוא נידון על

הרצון, אם תרצה באמת תוכל ליתן לך ענה איך להפרד מן החטא, איך שום אדם מכריח אותך לעשות מה שאתה עושה, והכל תלוי בך, ורק ממך יתבעו הכל, ורק אתה אשם עבור מעשיך ורק כאשר אלעזר בן דרדיא באה לידי הכרה זו, איך הדבר תלוי אלא בך, אז חזר בתשובה באמת לאמיתו, שנגע ללצבו עד כלות הנפש.

**ובבמה** נתעורר כל כך, על זה אמרו, הניח ראשו צ'ין ברכיו', הילדים של אדם המה ברא כרעא דאבוהי, והמה מכונים בשם ברכיו. והניח ראשו ומחשבתו על ברכיו, מה הם אשמים שאני מאבד אותם בידים. אם אני בעל תאוה, וכי בשביל זה אפסיד כל הדורות היוצאים מחלצ'י, ולאן אתה הולך, מה יהיה מהם, הלא הדורות תלושים, והם יהיו עוד גרועים יותר ממני. וכאשר נתן ראשו צ'ין ברכיו, להתבונן על מה שהוא משלם עבור תאוותיו, להפסיד דורותיו אחריו, אז געה בצביה רבה בתשובה שלימה, עד שיאלצת קול שמזומן לחיי העולם הבא.

**ובצ'ינו** בגמרא (ראש השנה לב:), אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבוננו של עולם מפני מה איך אומרים ישראל שירה לפניך בראש

ויהי כהיום הזה ויצא הציחה לעשות  
מלאכתו, 'ואין איש', שלא היה אז  
בגדר איש, אלא כאחד משרפי מעלה,  
בראותו דמות דיוקנו של אציו. ואני  
כבשתי אז את הדרך, שיוכל כל אחד  
לעשות כיום הזה.

וְאֵצְלוּ נִכְנָסִים כַּעַת לַהֵימִים הַמְּסוּגָלִים  
יְמֵי הַשּׁוֹבְצִי"ם, ועיקר העבודה  
הוא בקבלה על להבא, לעשות לעצמו  
גדרים וסייגים, ולהתרחק כמטחוי קשת  
מכל הכלים החדשים אשר סופם  
מורידים את האדם לשאול תחמיה. —  
ויש להרבות צימים אלה באמירת  
תהלים, להתחנן ולשפוך נפשו לה'  
שיוכל לתקן העבר צתשובה שלימה,  
ולבקש רחמים על העתיד, שיוכל  
לעמוד בצוק העתים הללו, הוא וצניו  
וצני ציתו אחריו, שלא ימוש התורה  
הזאת מפניו, ולא ימנא פסול צזרעו  
ח"ו. ויקבל ה' שועתינו לרחמים  
ולרצון, וזוכה לקץ הימין בעגלא וצמן  
קריב צמהרה דידן, צציאת צן דוד  
שיצא ויגאלנו לרומם קרן התורה וקרן  
ישראל צצ"א.

החטאים הללו שהוא גרם אותם. וכן  
הוא בכל מי שהחטיא את הרבים. ואם  
כן צעת מותו היה נידון רק על  
המעשים שצחייו, אבל בכל שנה ושנה  
יש דין חדש על מה שניתוספו חטאי  
צניו דור אחר דור, שהוא אשם עליהם.  
ולכן צראש השנה לא רק ספרי חיים  
פתוחים, אלא גם ספרי המתים. —  
והחי יתן אל לבו, כי צשציל הנאה  
קצרה של עולם עוצר, הוא משחית  
זרעו אחריו, שיוכל להיות נידון עזור  
זה דורות רבות, ה' ישמרנו.

וְיִוֶסֶף הַנְּדִיק בְּגוֹדֵל קְדוּשָׁתוֹ בַּמַּצְרַיִם,  
כבש את הדרך לכל אורך  
הגלות במצרים, שלא היה אחד מהן  
פרץ צערוה, והמגיד מראשית אחרית  
הוריד את יוסף מצרימה לטובת הכלל  
ישראל, שיוכלו גם הם לעמוד  
בנסיונותיו של יוסף. ולכן אמר יוסף  
להאחים, הן אמת שאתם חשצתם  
רעה, אבל אלקים חשצה לטובה, ומהו  
הטובה, למען עשה כיום הזה, שיוכל  
כל אחד מישראל לעמוד בנסיון  
ולעשות, 'כיום הזה', כמו שהיה אללי



על הטוב יזכר  
ידידינו החשובים שהשמחה במעונם  
שנדבו להוצאת קונטרס הזה

\* \* \*

הר"ר שמואל ישראל ניימאן נ"ו  
לרגל אירוסיו בנו החתן יחיאל יאיר נ"ו  
עב"ג בת הר"ר מיכל פריעדמאן נ"ו

\* \* \*

הר"ר עמרם הירש נ"ו  
לרגל הולדת בתו למול טוב

\* \* \*

הר"ר משה לעפקאוויטש נ"ו  
לרגל הולדת בנו למול טוב

\* \* \*

הר"ר אשר אנשיל בינעט נ"ו  
לרגל הולדת בתו למול טוב

\* \* \*

הר"ר ישראל באדאנסקי נ"ו  
לרגל החלאקה לבנו נ"ו

# קהל עדרת יראים וייען

בגשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א



שמחים אנו להודיע בשער בת רבים אשר

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ישבות בעזהשי"ת בבארא פארק

בשב"ק פר' שמות הבעל"ט

\* \* \*

הבאטע בליל שב"ק

בשעה 9:15

תפלת ליל שב"ק

בשעה 4:45

בבית מדרשינו זכרון יהודא

1215-50 St.

\* \* \*

תפלת שחרית בשעה 8:45

בבית הננסת הגדול 1350-50 St.

\* \* \*

מנחה ושליש מעודות

מנחה בשעה 4:30

בבית מדרשינו ברכת אברהם

1319-50 St.

יהא בואו לברכה